

Remissvar

Stockholm 26-04-22

Till: fi.remissvar@regeringskansliet.se
elin.sedin@regeringskansliet.se

Betänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1)

Dnr: Fi2026/00105

Läkemedelsindustriföreningen (Lif) har genom remiss den 23 februari 2026 beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat betänkande.

Sammanfattning

- Lif förordar utredningens förslag om ett förhöjt kostnadsavdrag för forskning och utveckling (FoU). Det är en viktig reform för att stärka incitamenten för FoU-investeringar vilket stärker Sveriges internationella konkurrenskraft.
- Lif förordar förslaget om förhöjt kostnadsavdrag eftersom det bedöms ge starkare incitament och därmed starkare effekt på konkurrenskraften än det alternativa förslaget om återbetalningsbar skattereduktion.
- För att reformens syften ska förverkligas är utformning och tillämpning av FoU-definitionen central. Tillämpningen hos Skatteverket behöver bli mer förutsägbar och ändamålsenlig. Särskilt behöver kliniska läkemedelsprövningar inkluderas i definitionen av FoU.
- Finansieringen av stärkta incitamenten för FoU-investeringar bör inte ske på bekostnad av annan väl fungerande verksamhet som också driver FoU-investeringar såsom Vinnovas anslag för FoU-samverkan med företag. Vidare riskerar negativa förändringar i företagsbeskattningen för att finansiera skatteincitament för forskning och utveckling att motverka reformens effekter.

Allmänna synpunkter

Lif är branschorganisation för forskande läkemedelsföretag som verkar i Sverige. Våra medlemmar forskar, utvecklar och producerar läkemedel samt andra produkter som förbättrar människors hälsa såsom diagnostik, digitala hjälpmedel och medicinteknik. Tillsammans står

de för en stor del av den verksamhet som gör life science till en svensk basnäring. Lif besvarar remissen utifrån detta perspektiv.

Läkemedelsbranschen är en av de fem branscher som bidrar mest till forskning och utveckling (FoU) i Sverige. Läkemedelsbranschens utgifter för egen FoU var 16,5 miljarder kronor 2023, varav 41 procent avser grundforskning och 23 procent utvecklingsverksamhet. Vid sidan av detta finansierar läkemedelsföretagen forskning som utförs av andra aktörer om ca 16,8 miljarder kronor, av vilket 98,2 procent går till utlandet.

Konkurrensen om forskningsinvesteringar är hög. Sett över tid har forskningsinvesteringarna i Sverige legat på en stabil nivå samtidigt som investeringar USA, Kina och EU27 har ökat. Sverige riskerar därmed att tappa sin position som ledande forskningsnation. Nu ses dessutom en aggressiv politik på läkemedelsområdet i USA gällande prissättning, krav på investeringar och hot om tullar. Detta skapar stor osäkerhet på läkemedelsmarknaden vilket utmanar företagets intjäningsförmåga och på sikt investeringsförmågan i nya FoU projekt. Mot denna bakgrund är det angeläget att Sverige ökar incitamenten för investeringar i FoU genom ett internationellt konkurrenskraftigt FoU-avdrag.

Betänkandet presenterar två alternativa förslag. Dels ett förhöjt kostnadsavdrag, dels en återbetalningsbar skattereduktion. Lif förordar alternativet om förhöjt kostnadsavdrag. Lif bedömer att detta förslag är kraftfullare än förslaget om återbetalningsbar skattereduktion. Ett förhöjt kostnadsavdrag förflyttar Sverige från dagens bottenposition till toppen med starkast forskningsincitament i OECD, medan en återbetalningsbar skattereduktion endast förflyttar Sverige till en mittposition. Lifs bedömning är att denna skillnad i placering har direkt påverkan på Sveriges konkurrenskraft.

Det finns flera fördelar med ett förhöjt kostnadsavdrag. Det är storleksneutralt och gynnar såväl små som stora företag. De företag som missgynnas är de som aldrig gör vinst, vilket å andra sidan främjar framgångsrik FoU. Det bedöms som enkelt genom avdrag i deklarationen och framstår som mer robust ur ett systemtekniskt perspektiv. Ett avdrag är också mindre känsligt än direkta utbetalningar gällande såväl kontroll som felaktiga utbetalningar och allmän tilltro till systemet.

En förutsättning för att reformen ska fylla sina syften är FoU-definitionen och dess tillämpning. Dagens FoU-avdrag präglas av otydlighet och erfarenheten från läkemedelsföretagen är att tillämpningen varierar och att internationell praxis inte tillämpas när kliniska läkemedelsprövningar ibland inte godkänns som FoU. Det är nödvändigt att de definitioner som tillämpas i Sverige inte avviker negativt från övriga länder.

För att uppnå stärkt konkurrenskraft är det viktigt att finansieringen av reformen inte motverkar dess syften. Detta gäller såväl företagsbeskattning som offentliga investeringar i forskning och utveckling. Det är angeläget att incitament för företag att förlägga forskningsverksamhet till Sverige omfattar såväl goda förutsättningar för forskningssamverkan med offentliga aktörer som attraktiva skatteincitament. Vinnovas finansiering till FoU-samverkan med företag i form av strategiska samverkansprogram och innovationsfrämjande insatser är viktiga faktorer för forskande läkemedelsföretags investeringar i Sverige tillsammans med kommande satsningar såsom excellenskluster för banbrytande teknikområden samt program för avancerad life science.

Det är därför angeläget att finansiering av de föreslagna skatteincitamenten inte sker på bekostnad av andra incitament för att driva forskningsinvesteringar till Sverige.

Med vänliga hälsningar

Sofia Wallström
Generalsekreterare